

सर्व कायदेशीर अथवा न्यायालयीन विवादासाठी या आदेशाचा इंग्रजी अनुवाद अधिग्राह्य धरण्यात येईल.

वनजमिन- नागपूर

कार्यकारी अभियंता, सिंचन प्रकल्प विभाग,
नागपूर यांना चिचघाट उपसा योजना
ता.कुही, जि.नागपूर च्या बांधकामाकरिता
५.४० हेक्टर संरक्षित वनजमिन व झुडपी
वनजमीन वळती करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन आदेश क्रमांक: एफएलडी-३४११/प्र.क्र.५९/फ-१०

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक :- २४/११/२०१४

वाचा:-

- १) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क-१७/एनसी/आय/आयडी-११८९८/३४००/१०-११, दिनांक १८/०३/२०११.
- २) महाराष्ट्र शासन, महसूल व वन विभागाचे पत्र समक्रमांक दिनांक ०४/०८/२०११.
- ३) पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, भोपाल यांचे पत्र क्र.६-एम एच सी ०६३/२०११-बी एच ओ/२९८, दिनांक १४/०२/२०१३.
- ४) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क १७/एन सी/आय/आय डी-११८९८(१)/३२२/१४-१५, दिनांक ३०/०५/२०१४
- ५) पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, भोपाल पत्र क्र.६-एम एच सी ०६३/२०११-बी एच ओ/१४३७, दिनांक ०७/०८/२०१४.

आदेश :-

ज्याअर्थी, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी कार्यकारी अभियंता, सिंचन प्रकल्प विभाग, नागपूर यांच्याकडून प्राप्त झालेला नागपूर जिल्हयातील कुही तालुक्यातील चिचघाट उपसा सिंचन योजनेसाठी ५.४० हेक्टर संरक्षित वनजमिन व झुडपी वनजमिन वळती करण्याचा प्रस्ताव राज्य शासनास उपरोक्त अ.क्र.१ येथील पत्रानुसार सादर केला होता;

आणि ज्याअर्थी, चिचघाट उपसा सिंचन योजना ही राज्याच्या फायद्याची असून, त्यामुळे सर्वसाधारण जनतेला फायदा होणार आहे, म्हणजेच ही योजना एक जनहितार्थ योजना असून, भारत सरकारच्या वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० आणि त्या अंतर्गत जारी केलेल्या मार्गदर्शक सूचनानुसार ही योजना स्थळ विवक्षित (site specific) आहे, तसेच सदर योजनेसाठी पर्यायी वनेत्तर जमिन उपलब्ध नसल्याची बाब विचारात घेण्यात आली;

आणि ज्याअर्थी, महाराष्ट्र शासनाने या प्रस्तावाची काळजीपूर्वक छाननी केल्यानंतर वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० च्या कलम-२ अन्वये ५.४० हेक्टर वनजमिन वळती करण्याची भारत सरकारला शिफारस केली आहे;

आणि ज्याअर्थी, भारत सरकारने या प्रस्तावावर नीट विचार करून, राज्य शासनाने वन (संवर्धन), अधिनियम, १९८० च्या कलम-२ खाली सादर केलेल्या प्रस्तावास वरील अ.क्र.-३ अन्वये तत्वतः मंजूरी दिलेली आहे. ही मंजूरी भारत सरकारच्या दिनांक १४/०२/२०१३ च्या पत्रात नमूद केलेल्या अटींची पूर्तता प्रकल्प यंत्रणा करेल याच्या अधीन राहून प्रदान केली आहे;

आणि ज्याअर्थी, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी त्यांच्या वरील अ.क्र.-४ येथील पत्रान्वये अटी पूर्तता अहवाल पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, भोपाळ यांना सादर केला होता;

आणि ज्याअर्थी, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, भोपाळ यांनी अमरावती जिल्हयातील ५.४० हेक्टर वनजमिन उपरोक्त योजनेसाठी काही अटींसह वरील अ.क्र.-५ येथील पत्रान्वये वळती करण्यास अंतिम मान्यता दिली आहे;

म्हणून आता महाराष्ट्र शासन याद्वारे असे निर्देश देत आहे की, प्रकल्प प्राधिकरण म्हणजेच कार्यकारी अभियंता, सिंचन प्रकल्प विभाग, नागपूर यांना नागपूर जिल्हयातील चिचघाट उपसा सिंचन योजनेकरिता खाली दिलेल्या अनुसूचीमध्ये नमूद केलेली आणि प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे संदर्भ क्र.१ येथील पत्रानुसार सादर केलेल्या प्रकल्प प्रस्तावात अधिक तपशीलात नमूद केलेली ज्यामध्ये, संरक्षित वनजमिन व झुडपी वनजमिन समाविष्ट आहे, अशी एकूण ५.४० हेक्टर वनजमिन या प्रस्तावासाठी वळती करण्यात यावी. हे वळतीकरण भारत सरकारच्या दिनांक १४/०२/२०१३ आणि ०७/०८/२०१४ च्या पत्रातील अटी व शर्तीच्या पूर्ततेच्या अधीन राहून तसेच खालील अटींच्या पूर्ततेनंतर पूर्ण करण्यात यावे;

- १) वर नमूद केलेल्या भारत सरकारच्या तत्वतः मान्यता व अंतिम मान्यतेच्या पत्रातील विहित केलेल्या सर्व अटींचे प्रकल्प यंत्रणा अनुपालन करेल. प्रकल्प यंत्रणा सर्व अटींचे तंतोतंत अनुपालन करेल याची मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), नागपूर हे खात्री करतील. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), नागपूर याबाबतचा अहवाल वेळोवेळी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना सादर करतील.
- २) वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० व त्याअंतर्गत केलेले नियम आणि मार्गदर्शक सूचना, भारत सरकारच्या दिनांक १४/०२/२०१३ आणि ०७/०८/२०१४ च्या पत्रातील अटी आणि या आदेशातील अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न करणे हे वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० चा भंग ठरेल आणि त्याप्रमाणे याबाबत वैधानिक कारवाई करण्यात येईल.

३) उपरोक्त अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न केल्यास (noncompliance) संबंधित मुख्य वनसंरक्षक/उपवनसंरक्षक, वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत दिनांक २५/१०/१९९२ रोजी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनातील कलम १.९ नुसार अहवाल राज्य शासनामार्फत अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, पश्चिम क्षेत्र, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, भोपाल यांना सादर करतील.

अनुसूची

गावाचे नांव	तालुका व जिल्हा	कंपार्टमेंट क्र./गट क्र.	वैधानिक दर्जा	वनक्षेत्र (हेक्टर)
चापेघाट	तालुका - कुही व जिल्हा - नागपूर	५६,६८,६९	संरक्षित वन व झुडपी जंगल	१.९९
चापेगडी		९२		१.२३
साळवा		३८५,३८७,४०८		२.१८
एकूण				५.४०

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१४११२४१४५६३४८४९९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वीरेन्द्र तिवारी)

मुख्य वनसंरक्षक (मंत्रालय)

प्रत- टप्पा-१ व टप्पा-२ च्या मंजुरी आदेशासह वरील आदेश आपल्या वेबसाईटवर अपलोड करण्याच्या विनंतीसह :

- सचिव, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.
- अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, क्षेत्रिय कार्यालय, भारत सरकार, भोपाल / नागपूर .

प्रत :

- प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- प्रधान सचिव (ऊर्जा), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

४. प्रधान सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
५. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
६. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कॅम्पा), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
७. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (संधारण), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
८. मुख्य वनसंरक्षक (वन संवर्धन), नागपूर.
९. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), नागपूर.
१०. जिल्हाधिकारी, नागपूर.
११. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर.
१२. उप वनसंरक्षक, नागपूर.
१३. कार्यकारी अभियंता, सिंचन प्रकल्प विभाग, नागपूर.
१४. निवडनस्ती (फ-१०).

२. जिल्हाधिकारी, नागपूर, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर व उप वनसंरक्षक, नागपूर यांना निर्देशित करण्यात येते की, वरील आदेशाची प्रत स्थानिक संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना पाठविण्यात यावी. तसेच त्यांनी वरील आदेश त्यांच्या कार्यालयातील सूचना फलकावर तसेच वरील कार्यालय प्रमुखांच्या सूचना फलकावर सर्वसामान्य जनतेच्या माहितीसाठी प्रदर्शिले जातील याची खात्री करावी.
३. कार्यकारी अभियंता, सिंचन प्रकल्प विभाग, नागपूर यांना निर्देशित करण्यात येते की, वन मंजुन्यांचे सर्व आदेश, सर्वे क्र., गट क्र. त्यांचे प्रत्येकाचे क्षेत्र आणि वैधानिक दर्जा इ. सह आणि केंद्र शासनाने मान्यतेच्या आदेशात घातलेल्या अटी व संरक्षित बाबी यांच्यासह एक स्थानिक भाषेतील व एक इंग्रजी भाषेतील प्रसिद्ध अशा दोन दैनिक वृत्तपत्रात प्रसारित करावेत, व त्याची प्रत मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), नागपूर व उपवनसंरक्षक, नागपूर यांना पाठवावी.
४. स्थानिक स्वराज्य संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना निर्देशित करण्यात येते की, आदेशांची प्रत मिळाल्यापासून ३० दिवसापर्यंत सदर आदेश सूचना फलकावर प्रदर्शित करावे.

Forest Land- Nagpur

Diversion of 5.40 Ha. of Protected Forest and Zudpi Jungle for construction of Chichghat lift Irrigation scheme in favour of Executive Engineer, Irrigation Project Division in Nagpur District of Maharashtra.

Government of Maharashtra

Revenue and Forest Department

Government Order No.FLD-3411/C.R.59/F-10

Mantralaya, Mumbai 400032.

Date:- 24 /11/2014

Read:

- 1) Letter from Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur, No.Desk17/NC/I/I.D.11898/3400/10-11, dated 18/03/2011.
- 2) Letter from Government of Maharashtra of even No. dated 04/08/2011.
- 3) Letter from Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Bhopal No.6-MHC 063/2011-BHO/298, dated 14/02/2013.
- 4) Letter from Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur, No. Desk-17/NC/I/ID-11898(1)/322/14-15, dated 30/05/2014.
- 5) Letter from Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Bhopal No.6-MHC 063/2011-BHO/1437, dated 07/08/2014.

Order :-

Whereas the Principal Chief Conservator of Forests, Maharashtra State, Nagpur vide his letter referred at sr. no.1 above has submitted a proposal to the State Government, which has been received from the Executive Engineer, Irrigation Project Division, Nagpur in Nagpur District of Maharashtra for diversion of 5.40 Ha. Protected Forest and Zudpi Jungle land for construction of Chichghat Lift Irrigation Scheme Tal. Kuhi, Dist. Nagpur;

AND whereas, the proposed construction of Chichghat Lift Irrigation Scheme is for the benefit of the general public of the State. Hence it is, in other words, a project of public importance and as per Government of India, Forest (Conservation) Act, 1980 and guidelines issued thereunder the project is site specific and absence of alternative land for Chichghat Lift Irrigation Scheme was considered;

AND whereas, Government of Maharashtra after careful scrutiny and consideration, has recommended it to the Government of India to divert the 5.40 Ha. of forest land for the above project under section 2 of Forest (Conservation) Act, 1980;

AND whereas, Government of India after due consideration vide its letter referred at sr. no. 3, above granted in-principle approval to above proposal submitted by Government of Maharashtra for diversion of forest land under section

2 of Forest (Conservation) Act, 1980. The said approval is subject to fulfillment of certain conditions by the User Agency mentioned in its letter dated 14/02/2013;

AND whereas, the Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur vide letter referred at sr. no. 4 above has submitted compliance of those conditions to the Government of India, Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Bhopal;

AND whereas Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Bhopal accorded formal approval under section 2 of Forest (Conservation) Act, 1980, for the diversion of 5.40 Ha. Protected Forest and Zudpi Jungle land for construction of Chichghat Lift Irrigation Scheme Tal. Kuhi, Dist. Nagpur;

NOW, therefore, Government of Maharashtra hereby directs that the forest land area of 5.40 Ha. of consisting of Protected Forest and Zudpi Jungle land more specifically described in the proposal submitted vide letter mentioned at sr. no.-1 here in above from Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur and as per details given in the Schedule given below, be diverted to the User Agency, i. e. Executive Engineer, Irrigation Project Division, Nagpur for construction of Chichghat Lift Irrigation Scheme, Tal. Kuhi, Dist. Nagpur. The diversion shall be effected subject to the terms and conditions mentioned in the letters dated 14/02/2013 and dated 07/08/2014 of Government of India. This approval for diversion of forest land is also subject to compliance of following conditions by the User Agency-

1. The User Agency shall comply with all the conditions stipulated in the in-principle and final approval letters of Government of India, referred above. The Chief Conservator of Forests (Territorial), Nagpur shall ensure the strict compliance of the conditions by the User Agency. CCF will furnish the report in this regard to Additional Principal Chief Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur from time to time.
2. Non-compliance of any of the conditions mentioned in Government of India's letters dated 14/02/2013 and dated 07/08/2014, in this order and Rules and Guidelines made / issued under Forest (Conservation) Act, 1980, shall amount to violation of Forest (Conservation) Act, 1980 and action would be taken accordingly.
3. In case of non-compliance of any of the above conditions, the concerned Chief Conservator of Forests/Deputy Conservator of Forests shall report through the State Government to Additional Principal Chief Conservator of Forests, Government of India, Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Bhopal as per procedure laid down in the clause 1.9 of guidelines on 25/10/1992 under the Forest (Conservation) Act, 1980.

SCHEDULE

Location/ Village	Tal. & Dist.	Comptt.no./Gut no.	Legal Status.	Area (in ha.)
Chapeghat	Tal. Kuhi & Dist. Nagpur	56,68,69	Protected Forest & Zudpi Jungle	1.99
Chapegadi		92		1.23
Salwa		385,387,408		2.18
Total				5.40

This Government Order of Maharashtra Government is available on its website www.maharashtra.gov.in. Reference no. for this is 201411241456348419
This order has been signed digitally.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

(Virendra Tiwari)

Chief Conservator of Forests (Mantralaya)

Copy forwarded with request to upload this order on their website along with the Stage-I and Stage-II clearances to:

1. Secretary, Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, New Delhi.
2. Additional Principal Chief Conservator of Forests (Central), Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Regional Office, Western Region, Bhopal/Nagpur.

Copy to:

1. Principal Chief Conservator of Forests (HoFF), Maharashtra State, Nagpur.
2. Principal Chief Conservator of Forests (Wildlife), Maharashtra State, Nagpur.
3. Principal Secretary (Energy), I.E.&L. Department, Mantralaya, Mumbai.
4. Principal Secretary, Tribal Development Department, Mantralaya, Mumbai.
5. Additional Principal Chief Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur.
6. Additional Principal Chief Conservator of Forests (CAMPA), Maharashtra State, Nagpur.
7. Additional Principal Chief Conservator of Forests (Conservation), Maharashtra State, Nagpur.
8. Chief Conservator of Forests (Forest Conservation), Nagpur.
9. Chief Conservator of Forests (Territorial), Nagpur.
10. Collector, Nagpur.
11. Chief Executive Officer, Zilha Parishad, Nagpur.
12. Deputy Conservator of Forests, Nagpur.
13. Executive Engineer, Irrigation Project Division, Nagpur.
14. Select File, Desk F-10.

2. Collector, Nagpur, Chief Executive Officer, Zilla Parishad, Nagpur and Deputy Conservator of Forests, Nagpur are hereby directed to forward the copy of this order to concerned Heads of Local Bodies, Panchayats, Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government and they shall also ensure the display of this order on their notice board as well

as on the notice board of local self-government bodies for the information of general public.

3. Executive Engineer, Irrigation Project Division, Nagpur is hereby directed that they should publish the entire order of forest clearances granted in verbatim along with the details of Survey No., Gut No., area and legal status of each Survey, Gut No. etc. and along with the conditions and safe guards imposed by the Central Government while granting forest clearances in two widely circulated daily newspapers, one in vernacular language and other in English language. Copy of the Newspapers be submitted to Chief Conservator of Forests (Territorial), Nagpur & Deputy Conservator of Forests, Nagpur.

4. Heads of Local Bodies, Panchayats and Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government are hereby directed to display the same on their notice board for 30 days from the date of receipt for the information of general public.